

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Bedae expositio in epistolas in Iacobi, Petri, Iohannis et Iudae - Cod. Aug. perg. 122

Beda <Venerabilis>

[Reichenau ?], [10. Jahrh.]

Expositio in epistolam Iohannis Iudae

[urn:nbn:de:bsz:31-61987](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-61987)

accipio; Scriptis semfor sitan ecclesiae. sed his qui amat prima
 tam gett meit. diotrepes non recipit nos. Diotrepes uti d&ur
 erat heresi archa temporis illius. aliquis super b.; & insolens.
 Malens noua docendo. primatum sibi usurpare scientiae quam
 antiquis scae ecclesiae quae iohannes ^{p qd scabat.} humiliter auscultare manda
 tis; Unde bene diotrepes. speciosus. insulsus. siue decor inaniens
 interpretatur. & per fidem cordis & ia nomine signe;

Propter hoc si uero ^{ne} commune am opere eius. Id est in omni uo ^{um} noti
 tiam manifestius arguendo producam; Jux illud apostoli pat; quid
 uultis. in uirgine ueniam. ad uos; Quae facit uerbis malignis gar
 riens in nos; Notandum. quia linguas d&rahentiu. sicut nostro
 uitio non debemus excitare ne ipsi pereant. ita per suam malicia
 & citata. debemus equanimiter tolerare. ut nobis meritum
 crescat; Aliquando autem & iam conpercere. ne du denobis
 mala dis seminant. eoz qui audire nos ad bona poterant. eoz
 damnocentium corrumpant; hinc est quod iohannes
 obtrektoris suam linguam redarguit. ne eius predicationem
 non audiret. qui audire poterant. & in prauis moribus rema
 nerent; Carissime. nolimitare malum. sed quod bonum est;
 Quod bonum imitari illum uelle. subdendo aperit dicens;
 Dem & ioceta monium redditur ab omnib; quia uidelicet ipse susci
 peret infirmos. & agentes prouertate sustaret; Hunc ergo gaud
 imitandum proponit. ut simili omnium laude possit & ipse dig

nus existero; Pax tibi; salutate amice; saluta amicos per nomen;
 Amicis gratiam pacis mandat & salutis. ut per haec demostrium. ceterosq;
 ueritatis imicos. a salute & pace uera monstrat & traneos; NOUSSI M&;

EXPLICIT EXPLANATIO EPISTOLAE IOHANNIS POST
 INCIPIT EXPLANATIO EPISTOLAE IUDAE;

Judas ihu xpi seruus. frater autem iacobi. his qui in do parte dilectis. &
 ihu xpo conser uatis uocatisq; Judas apostolus. quem meo angelo

no sperat
 ob d' bonum
 l'crgit
 tepofit
 of meos mu
 do genu
 ref
 & hom pere
 refidit
 num profec
 e subaudi
 ad; ut & cu
 & nomen
 m & confel
 of ergo
 rati
 m. per son
 erit pau
 ter dice
 deaque
 e.
 ete in fir
 gr dare
 pitalado
 r'clib; coep
 ceperunt
 pauperum
 acti amur
 ae. mercede
 uet mercede

h. diot

matheus & marcus th eum appellant. Scribit contra eosdem
fidei corruptores. quos & petrus & iohannes in suis damnant epis
tolis. Carissimi omnem sollicitudinem faciens scribendi uob. de com
muni ur̄a salute. De communi eorum salute dicit. de illa salute quae
ipsi & illis erat communis; Omnium namq; electorum una & comunis
est salut. fides & dilectio xpi; Deprecans super certicm̄ semel tradite scis
fidei. Deprecans non aliam fidem discere. quam eam quae semel tra
ditae uobis ab apostolis. sed pro hac certari semp usq; ad mortem; Subintro
ierunt enim quidam homines. qui olim prescripti sunt in hoc iudicium impu.
In hoc iudicium dicit. in hanc damnatione. quam impij faciendo merent.
Ut dñr dicit. & procedunt qui bona fecerunt in resurrectionem uitae.
qui uero male uixerunt in resurrectionem iudicii. id est damnationis;
Dñi nr̄i gratiam transferentes in luxoriam; Dñi nr̄i gratia molli
uit duriti an legis; Quia cum illa diceret. Siquis hoc uel illud fe
cerit lapidib; obruatur. Siquis haec uel illa fecerit. flammis combura
tur. Dñr laxata diffinitione legis. Dedit per euangelu gratiam licen
tiam purgandi scelerum commissa. per pccententiam & elemosinaru
fructus. Sed hanc eius gratiam. transferunt in luxoriam. quia nunc
tanto licentius. ac libentius peccant. Quanto se minus uident statim
asperitae legis. deummissis facinoribus & aminari;
Et solum dominatorem & dñm nr̄m ihm xpm̄ negantes;
Solum dominator est dñr noster ih̄s xps. cum patre & spu sc̄o;
Sicut solum dominator est pater cum filio & spu sc̄o. sic & iam
solum dominator est sp̄s sc̄s cum patre & filio; Soladominatrix
totai patris trinitas. pater & filius & sp̄s sc̄s. Quamcumq; enim. & in
eccl̄esica. & in diuina trinitate per s̄ onam nominat. solum dñe
& cum totam simul trinitatem nominat. solum dñm uerum nomi
nat; Unde recte intellegendum. quia qui cumq; heretici. patre
xpi uerum dñm bonum & iustum denegant esse. solum domina
torem & dñm nr̄m negant; Quicumq; enim ihm uerum esse
filium dñi negant. & utiq; hi solum dominatorem. & dñm nr̄m

negant; Quicumq; sp̄s sc̄i potentiae derogent. & iam hisolus domi-
natoris & dñi nr̄i manifesti contradicunt; Quia nimirum idē pater
& filius & sp̄s sc̄i. solus dominator & dñs noster ē. Commonēt aut̄ uos
uolo. scientes semel omnia; Omnia uidelicet archana fidei
scientes. & non opus habentes recentia. Quasi antiora nouis audire
magistris; Qm̄ ih̄s populū dēter ^{eḡ. p̄m} r̄sal uans. secundo eos qui non credide-
runt perdidit; Ih̄m non filium nauē. sed dñm nr̄m. dicit. Oſten-
dens primum. quia non ipse. ^{at} p̄tū sc̄d̄ur̄ gnis. ut heretici uolūtē prin-
cipium habuit. sed iustamysterium sui nominis. ad saluationē creden-
tium d̄s & filius & sc̄i; Deinde sinuans. quod ita credentes saluat
propitius. ut & iam iustus damn̄ & inc̄dulos; Ita enim clam̄ntes ad
se de afflictione egyptia primos saluauit humiles. ut secundumur-
murantes contra se in heremo propter neq̄ superbos; Quod ideo incul-
cat. ut & iam nunc meminerimus. illum sic per aquas baptis mi. quas ru-
brum mare signabat saluare credentes. ut & iam post baptismā. humi-
lem nob̄ requirat uitam. atq; a uitorum ^{serde} segregatam. qualem meri-
to herem̄i secretac conuersatio designabat; quam profecto uitam. si
quis uel a fide deuando. uel male agendo uiolauerit. quasi ues sus-
corde in egyptum. non ad promissā regni patriā peruenire. sed in-
ter impios merebitur interire; At ite secundo eos qui non credider-
unt perdidit. quia iustus iudex. non nullos culpis &igentib; & nunc & post-
modum percutit. Solos quippe p̄na a supplicio liberat quos immutat;
Nam quos presentia mala non corrigunt. ad sequentiā perducunt;
Angelos uero. qui non seruauerunt suum principatū. sed derelique-
runt suum domicilium. in iudicium magni diei. uinculis & esur̄
sub caligine reseruaunt; Et in hac sententiā sicut impredentē. pri-
mo reminiscendum. quia ih̄s dñs nr̄s p̄uict̄es angelos punit;
Qui enim homo in finesctorum & uirginenatus. ih̄s nomen angelo
dicente accepit. Ipse ante om̄a secula natus d̄s p̄tre. omnem
creaturam cum pat̄e quando uoluit disposuit. & a principio subicien ^{supbi}

tes angelos. ita sub caligine aeris huius dormiunt. ut eodem die
iudicii grauiores referuat ad poenas; & ideo iures damnandi. qui
ihm xpm non dnm uerum. sed hominem fuisse tantum. & de utroq;
sexu progenitum contendunt. Deinde inferendum. quia qui ange-
lis peccantibus non pepercit. nec hominibus parca & supbiens; Sed hor-
quoq; cum suum principatum non seruauerint. illum uidelicet qui p
gratiam adoptionis filii effectus sunt. sed dereliquerunt suu domi hui.
id est ecclesiae unitatem. in quado renati sunt. uel certe sedes regni
celestis. quas accepturi erant. si fidem seruarent. & ante iu-
dicium grauit. & grauius in iudicio uniuersalidam nabit.
Sicut sodoma & gomorra. & finitims ciuitates. similimodo & for-
nicatae & cetera. Quia dederat exemplum damnationis in eos. qui
solum dominato rem. & dnm nrm ihm xpm negant. Commemorato
inertu uel populi murmuranti. & infidelis in deserto. uel eri-
gentium se contra ductorem nequiem angelorum. ita dat & exemplum
poene illorum. quidni nri gratiam transferent. in luxoria.
commemorant. incendium sodomorum; Similiter & hi qui castem
quidem maculant. dominationem aut spernunt. maiestatem
aut blasphemant; Subaudiendum e. & hi damnandi sunt.
Sicut sodomite. qui castem maculauer. sicut populus non credens.
qui maiestatem diuinae potentiae blasphemabat. sicut angeli. qui
dominationem sui creatoris spernebant; Cum mihi hel archan-
gelus. cum diabolo disputans. abter car & ur. de moy si corpore.
si non ausus iudicium inferre blasphemiae. sed dixit. impera tibi dnr.
De quib; scripturis iudas hoc testimonium sumpserit. non facile
patet; Sed tantum sciendum. quia simile his aliquid in zacharia
propheta reperimus; ipse & enm dicit. quia ostendit mihi dnr
thm sacerdotem stantem coram angelo dnr. & satten stebit
ad dextris eius. ut aduersar & ur ei. & dixit dnr ad satten; In cre-
p & dnr in satten. & in cre p & dnr in te qui elegit hierusalem;
Sed in hoc loco ficillime intellegitur. quia ihs sacerdos deside

78.
rabat populum in israhel. deca p^{ra}uitate babilonica liberari. atq;
ad patriam terram redire; Resistebat illi saccanas. nolens populū
di liberari. sed magis hostib; & hoc gentib; mancipari; Ideoq; illū
angelus. qui populi adiutor erat. increpabat. atq; ab iniuria eius de popo
puli remouebat; sed quando demoyse corpore. contentionem cum dia
bolo miichel habuerit incertum habebimus. At tamen non desunt qui
dicant. eum de populo di. moyse corpus esse appellatum. eo quod moyse.
illius populi populi portio fuerit; ideoq; iudas. quod de populo factum
legerat. recte demoyse corpore factum dicere possit; Sed ubi cumq;
& quando cumq; hec altercatio facta angeli cum diabolo fuerat.
diligenter intueendum. quia si miichel archangelus. diabolo sibi
aduersanti blasphemiam dicebat. sed modesto illum sermo
ne detercuit. Quamomnis hominib; omnis blasphemiam cauenda ē.
& maxime nemi a factem creatoris. uerbo in disciplinato offendat;
¶ Ue illis qui uicaciam ceberunt. & errore balaam mercede efficit.
¶ & contradictione chore perierunt. Uicaciam abant. qui propter in
uidiam. meliorum nomen sibi doctorum quo honorificentur assumunt;
Error ebulam petunt. qui pro amore terrestrium commodorum ueri
tatem quam ipsi norunt impugnant; Contradictione ^{chore} qui uiuus ced in
ferna descendit. intereunt. qui cum appetit in debita primiciis. sese
ab unitate scie ecclesie secerunt; Sciens q; & preuidens. quan
tum maligerant. ad scelerum timenturata descendunt. & quidem
cain de fraticidio cogitatem dñs corripuit. sed eum inuidia saluans
non sufficit; Balaam aduersus di populum iter agentem dñs uentus
sed amore pecunie ne temperaretur obstitit; Chore superbiemē
moyse dño in solo quente lenire curauit. sed eum elatio qua feruebat
in sanabilem reddidit; Sic profecto sic faciunt heretici. qui ad incre
pationē scie ecclie emendari dispiciunt. quin potius fractes gladio
maledocinae. sicut cain inter fratre. malo consilio de spete. sic
balaam. Contradocores catholicos erigere sicut chore. ad sua ipsorum

perditionem contendunt. Hi sunt in epulis suis conuantes
maculae sine timore. Maculatus est qui peccat. Macula est ipsi
scelus quod operatorem suum contaminat. & ideo hereticos
quos arguit maculas appellat. quia non solum in comestationibus
& ebrietatibus suis siue carnalibus; seu spiritualibus; pereunt ipsi; sed &
alios perdunt. & inquinant. Nubes sine aqua quae auentis
circumferuntur. Nubes sancti predicatorum sunt. qui conuersationem
habentes in celis miraculis coruscant. & pluunt sermonibus;
De quibus deo dicitur. & uertit tua usque ad nubes. Sed nubes sunt
sine aqua heretici qui posuerunt in celum os suum per uerba super-
biae. Sed aqua sapientiae. audientium corda non irrigant.
Quae auentis circumferuntur. quia ad suggestionem spirituum
inuisibilium in diuersos uitiorum errores raptantur;
Arbores autumnales infructuosas & mortuas eradicatas.
Mortua est arbor quae facit fructum bonum. Qui uero mali operis
fructum protulit. bis mortua arbor appellatur. & si ille qui
boni operis ferre fructum noluit. pro sua fere eluce dicitur
& cidendus. & in ignem mittendus. quid putet illum mereri
poenarum qui uel per uerse agendo. ut alios per uertendo. pessimi
fructus attulit. Nec mirum si infructuosi & bis mortui licent
esse arbores quae eradicat esse probantur. Descis enim dicitur
In caritate radicati & fundati. Qui uero a soliditate caritatis
eradicati se non timent. merito si quid boni fructus habere uiden-
tur amittunt. Merito tales autumnalibus; compicrantur arbo-
ribus; ut desperate eorum salus. ostendatur. Autumnum enim tem-
poris non solum poma nulla nascuntur. sed & iam ea quae
natae erant matura solent dedere. Cuius uidebitur tempus
statum assimilantur hi qui & fructus fidei ferre ipsi negle-
gunt. & ecce quae fideles quos libet facere bona conspi-
ciunt. & stirpant. atque in caduca student negotia.

si conuertet. Fluctus feri maris despumantes suas confusiones,
 fluctus maris sunt peruersi doctores. qui & in semet ipsis in quibus
 sempiterni tenebrosi & amari sunt. & pacem ecclesiae quasi stic
 bilitatem firmitatemq; ubi cum semper impugnare non cessant.
 Seductes & recte ducuntur. despumantes suas confusiones. quia
 in fluctuantium undarum. quanto altius se superbienter attol
 lunt. tanto amplius confusi quasi in spumas leuissimas
 dissoluuntur. & pereunt. Sidera errantia. quibus procella
 tenebrarum in aethum seruatic est. Sidera errantia quae
 sunt septem. numquam in eodem loco ubi pridie fuerant. ortum fieri
 uel occidit. sed modo ad infima zonae brimalis descendunt.
 modo ad altae zone solstitialis ascendunt. modo in beliam
 zone equinoctialis lineam repunt. Sicut mirum sicut
 heretici qui lucem ueritatis promittentes. numquam in eodem
^{doctrina} tractu durant. sed modo sic. modo sic doctrinam suam informant.
 ipsi utaq; quae sit contemnenda lucis ostentatio quam pollicentur
 insinuant. Equidem inter planctas. id est errantia sidera. notis
 simae sunt. sol luna. lucifer. qui & uesper. quae nonnumquam
 in bono accipiuntur. cum sol dicitur ecclesiae luna. est lucifer. iohannes
 baptista. qui dominum in caue nasciturum nascendo. & testimonium
 lucis ei prebendo precessit. Sed & in malo ~~no~~ legimus solem. dicen
 tedno. de semine; iactis impetrosa. sole autem orto est uauerunt.
 Quod seponit. ipse subiunxit. per seatione autem ortu propter uer
 bum continuo scandalizabuntur. Solis ergo ardor feruorem per
 secutionis indicat. Lunam in malo legimus. stultus ut luna mutae. cui.
 Lucifer in malo. quomodo accidit de celo lucifer. Quod non solum
 de primo diaboli casu. Sed de membris quoque eius. quae per heresim
 de ecclesiis aruunt. intellegi potest. Uesperum in malo. & uesperum
 super filios terrae confar geseccis. quia & anti christi. & ministri
 eius. quemuis se trant. figurent. uelut angelus lucis. non tamen diuine

Lucis testimonium peribit. sicut lucifer soli. sed magis operatenebrarū
suis sequacib; ostendunt. in stic stelle quae uesper dicitur. quae mox
cidem uesperina apparent. secuturae noctis praecursor & stat. Sidera
inquit errantia. quib; procellatenebrarum in & estum ser uata est.
Recte enim in tenebras tormentorum mittentur & eternas. qui in eccle
siadi sub nomine lucis tenebras inducebant errorum. Merito procel
la **●** p cellantur suppliciorum qui in similitudine ^{terrestri} marinarū
pa **●** cem fidelium turbabant. Propheta autē de his septimus
ab adam enoch dicens. Ecce uenit dñs in scis milib; suis. facete iudici
um contra omnes. Non contra omnes dicit homines. sed contra omnes
impios. neminem illorum relinquent impunitum. de quib; sub dicitur.
arguere omnes impios. Septimus sane ab adam dicit esse enoch.
qui haec propheta uerba ut confirmet & exemplo quod superius ait.
quia iam olim praescripti fuerant. in iudicium impiū homines
qui suo tempore subintroierunt. ad subuertendā fidē impiorum;
& arguere. inquit omnes impios de omnib; operib; impietatis eorū
quib; impie egerunt. & de omnib; duris uerbis quae locuta sunt
contra eum omnes impi. Vera quidem ē haec sententia. qui ad n̄
in iudicio ueniens impios. non solum de operib; uerum & iam de uerbis ar
guit & iudicat iniquis. At tamen sciendum quia liber enoch de quo illa
assumpsit inter apocryphas scripturas ab ecclesia deputatur. non quod
liber enoch patriarchae abicienda uellatenus possint aut debeant esti
mari. Sed quia liber ille qui sub nomine eius fertur non uere ab
illo scriptus. sed sub titulo nominis eius. ab alio quodam & editus uide
tur. Si enim uere eius eiret. non esset & fidei sane contrarius;
Nunc autē quia multae incredibiles continentur. equib; illud est. de gigan
tib; quod non habuerint homines patres sed angelos. me rro doctis
et uerū non esse uerū uerū scripta. quem mendacio sordent. Unde &
haec eadem iude epistola. quia de apocrypho libro testimoniu habet
primit temporib; a plerisq; reiciebatur. tamen auctoritate etiam.

Liber Enoch
apocryphus

& ueritate & ueritate ut inter scas scripturas computetur. Maxime
quia ad testimonium de apocrypho iudas assumpsit. quod non apocry-
phum ac dubium. sed uera luce lucida esset. ueritate spicuum;

¶ Hi sunt murmuratores querelosi. secundum desideria sua ambulantes.
Tanto amplius quisq; murmurat. & queritur de presentib; ecclesiae labo-
rib; quantum in ^{fide} desiderio carnis & stinxit. At contra scilicet daniel
& ceteri celestium desideriorum uiri. quantum obnixè supna solade-
siderant. tanto contemptim trinitoria cuncta qua euidentur aduersa
despiciunt. Hi sunt qui segregant semetipsos. animales spm non habentes
Ideo semetipsos reprobi segregant. a sorte iustorum. ideo sunt animales
id est propriae animae suae concupiscentias sequentes. quia spm uni-
tatis quo ecclesia congregatur. quo spiritalis efficitur. habere non meruer-
unt. ideo diffluunt quia coagulata non habent caritatis. Uos aut carissimi
super edificantes uos in seipso scilicet unam ueritatem fidei in spu sco orantes. ip-
sos uos in dilectione di seruate. In spu sco oramus quando inspiratione
diuina compuncti supnum psumus auxilium ad percipiendabona que
& nobis ipsis nequimus. Itaque nos ammonet & baccatur iudas. super edificate
nos in seipso. sup fundamentum scie fidei. ite nos ad domum di quae
ecclesia lapides uiuos adiungete. ite in dilectione di ^{id est} precepto. ut num-
quam denris uirib; presumamus. sed in diuinae tuitionis ad iutorium spe-
remus. Ne quis iuxta dogma pelagianum a semetipso se saluare posse
pronuntiet. Sed omnes sps psumus in nos ad uentum. quo in spira arden-
tius orate ualeamus. Ne forte cum his qui spm non habent. ideoq; anima-
les perseverant. Et hos quidem arguite iudicatos. illos uero saluate
deignemur. alius miseremini in amore. Quod ait in timore. ad contra-
ria quae proposuerit. iungendum est. Quia & apostolus. quis que cum ar-
guit. ac damnabiles ostendit. hoc in timore debet agere. ne forte tibi suisq;
quos diligit. aliquid tale contingat. Et quidem incendi uicioru ste-
rum castigant eripit. considerate se debet. ne ipse temptetur. & qui peniten-
tiam miseretur proximo & ia illum necesse est. cir cum specte agere. ne forte

ad se de te sociate segregemur

plus iusto uel seuerius existit uel pius. Odientes. & eam quae carnalis
est maculatam. Carnalem tunicam corp' nr̄m dicit. non autē
corp' nr̄m. Hodis sedebemus sed maculatum. hoc ideo omnimodis debe-
mus odire & quantum ualemus agere. ut hoc immaculatum red damus.
ut decarnali spir̄itu mereatur effici. quod quia non in potestate arbi-
trii sed di gratia perficiendum ē recte subiungitur. Sicut qui potens
conseruauos sine peccato & constituere. Ante conspectū
gloriae suae immaculatos in & utatione; Bene autē dicit in & utatione
nos constituendos. ante conspectū gloriae di. Quos superiores ammonerat
in more dō seruire. quia quanto magis trepidi de actib; nr̄is. in presenti fueri-
mus tanto amplius in futuro de percepta merce ^{de} & ^{bi} ueremur.

Solido saluatoris nr̄i per ih̄m xp̄m. om̄i gloria magnificentiā imperium
& potestas. Ante omne seculum. & nunc & in om̄a secula seculorum Amen.

Haec clausula & patri & filio coequalem & coeternā per omnia & ante om̄a
secula refert a regnum. & eorum quoq; qui in morem aut posteriorē
patre filium credunt coarguit errorem cum dicit dō patri gloriam
magnificentiam ^{imp̄bium} & potestatem esse per ih̄m xp̄m dnm nr̄m. & hoc non ab
initio temporis alicuius. sed ante omne seculum. & nunc & in om̄a secula seculorum.

EXPLICIT EXPLANATIO EPISTOLAE APOST. IUDAE

Verba t

